కథానిక:

పనికిమాలిన సౌందర్యం

[illegible] కాయకల్పిత జరుగుతాయి కథ[illegible] ఆరోగ్యకరమైనదనీ, ఉత్సాహకరమైనదనీ పోయినాక పిల్లలు [illegible] మూలుగుతో కళకళలాడుతున్న [illegible] మైత్రి కలుగుతుంది. ఇవన్నీ [illegible] ఆకల నిరుకులు, ఉత్సాహకరంగా [illegible] తీర్చి పెట్టినట్టున్న బహుశః, ఆ ఉన్నతి [illegible] పోయినాక, భార్య దీనాతిదీన [illegible] ఛాయలు వచ్చినవనుకూ [illegible] మూలుగుతో కళకళలాడుతున్న [illegible] మైత్రి కలుగుతుంది. ఇవన్నీ [illegible] ఆకల నిరుకులు, ఉత్సాహకరంగా [illegible] తీర్చి పెట్టినట్టున్న బహుశః, ఆ ఉన్నతి [illegible] పోయినాక, భార్య దీనాతిదీన [illegible] ఛాయలు వచ్చినవనుకూ [illegible] ఉత్సాహ వచ్చినవనుకూ నమనించినట్టు బండి [illegible] వస్తుంది. ఇవన్నీ [illegible] అర్థచంద్రాకారంలో ముసుగుపడిన [illegible] వస్త్ర జాతులూలూ [illegible] తేనుగాలా [illegible] ఇంకా [illegible] గిలకలు పెట్టి ఆపిరులు. ఆపిరి నిట్టలు [illegible] ధ్వనులతోనివేగాయి. పిల్లల గొర్రెగ్గ కళలు!

'డాక్టరీనుపోటుకు పోయున్నారా?' అని అడిగాను.

'ఎవరు!'

'కేసుకూడ పీతో రావచ్చునా?'

'సందర్భంలేదనా?'

ఆమాటలలోపుండే కాకిశ్యాన్నయినా తెలుసుకోకుండా బండికోళ్ళకు, భార్య ప్రక్కన కూర్చున్నాను. బండిబయలుదైరి పోతూంది. గుర్రపుడెక్కలవద్దకు తప్ప తోకెత్తుకోమేటు లేదు. భార్య సెలాపకరించాలనే అని ఆలోచిస్తున్నా కథనంగా కనబడితే, ఆమె మాటలు లాలిస్తే మాట్లాడ నిన్నాయి కావు. చిట్టి చిరకోకలను తవచేరిన పిల్లలా ఆమె మెత్తని చేతిని పట్టి పళారు. జేబులోనే ఆమె తన చేతనతనుకు విదిలిం పుగా తీసుకొంది. ఎలాగయితేనేమి 'పెళ్ళాలు ప్రేతా' అని సమకరించాను. ...

'ఏమిటి?'

'ఎందుకరుగోయం?'

ఆమె జవాబీయలేదు. నడుచుగా కెరిగిన చెట్టుమధ్యగా (ప్రపాన్తస్తున్న నది వంకకు మారుగా బండికోళ్ళాంది. సమయటి కొండల్లోకి మళగిపోతున్న సూర్యుని కిరణాలు పడిజలంపైనుకి ఓడిన్నాని అందాన్ని ప్రతిబింబిస్తు తేస్తున్నాయి. ఇదంతా తిలకిస్తున్న ప్రసాద్ మెల్లగా 'ఏకా' అని పిలవాడు.

ఇక భరింప లేనన్నట్లుగా 'కాంతిలాగా తీసిపనియరా? నాపనేమ పోయిగా ప్రతిక్షణం అధికారంకూడా జేజాలా? అని అంది నీతాకలి.

తానువినలేదన్నట్లుగా 'నీవు మళగోజా కనుబింబనంత అందంగా మరెన్నడూ కన పించలేదు సుమా!'

పిచ్చిలేక కోపంతో 'మీరు పొద బట్టలు, నేను మాపు మరల ఆపిరిగా ఊపుకొనగింపు కెలవ లేదు.'

'అర్థరాత్రా?' అంటే?'

'మంజేనాదుగా' పనవుంది మెల్లగా 'అంటే చెప్పుమన్నాను'

'ఆవును'

'మీ పాస్పార్టాన్ని కానిపనుగా అనర్థపిం చిన బాధితంతో పడలగ్రక్కమన్నారా?'

'ఆవును నీమిట్టా పిమయమం తా చెప్పు'

'మీరు కొన్ని అనుకూలకమైన విష యాలు విరకలోనున్నారు. నేనూ కొన్నిట్ల యాంగా చెప్పనలవాడ కూడదూ.'

'ప్రేమాస్పదమైన మాటలుతో అమె కనులలోనికి చూస్తూ 'నీవు పిచ్చిదానిలా పోతున్నావు కదే.'

'లేదు. పన్నెండు సంవత్సరాల నుండి మీ పాస్పార్టాని కానిపనుగా నేనుకొని బాధించిన బాధనిక ధిరంపనులనే లేదు. నేనూ (ప్రపంచంలో ఒక స్త్రీగా ప్రతిక్షణం తలంపులతోనే ప్రతి స్త్రీ చేయకిగిన పనికి చేయనలవాలా.'

కఠినహీనమైన కాంతితో 'నేను నిన్ను అర్థం చేసుకోలేకున్నాను.'

'అవును. మీరు నన్ను బాగా అర్థం చేసుకున్నారు. చిట్టి చిరకోకి పిల్లకుగిరి మాదు పెలిటే అయినా సరలా కేసుకొనా అందరిగా వున్నాను. కదూ? స్వార్థపరు లైన మీ పోర్కెట్లన్నీ నాకై ప్రతిదిం చిన కేసినా, నాదగ్గరుకు వస్తుంటే పుట్టిన గడుసుకి బయట కాలి పెట్టకు తగువాయిగా వుళ్ళి యంత్రం లాగా పనచేయవలాని కోరు మీరు పోయేటప్పే!

'నీవు అనవసర ప్రసంగం చేస్తున్నావు సుమా.'

'లేదు. అలిపోయాను. పెండ్లి అయి పన్నెండేళ్ళ అయినా పిడుగుకు పిల్లల లేనివారుగా, సరల నన్ను పీల్చి పిప్పిచేసి ఏమకలలుగాడు నరకలు పొగ పోయా లని కాదూ మీ పోర్కెట్లా?'

చేతిలోనిమరుకూ ఇక నాలో ఈ విధంగా మాట్లాడుకు.'

'లేదు. నేను చెప్పదలచినదంతా చెప్పి చెప్పేశాను. మీరోకోళ్ళ ఆడ్డకి న తిరిగి పెట్టినా అనని బండివాడుకూడా విసిటట్లు చేస్తాను. నేను మిమ్మల్నందులకు రమ్మని కోరింది కూడా. కొబట్టి జాగ్రత్తగా వినండి. మీరంటేనే నెమదేమండి నాకు అయిష్టమేనని మీకు తెలుసు. నేనేమీ అనుద్దేశించటం లేదు. నాకు యిష్టం లేక పోయినా కర్తవ్యకాలలో వున్న నా తలి దండ్రులకు గనాలాయిని దుఃఖ సముద్రం లో వున్న నన్ను వప్పించి పెండ్లి చేసు కున్నారు. మీరు భాగ్యశాలులగుటచేతే దీనికంతకు కారణం. నేను చేసుకున్న నేరాలకి అయినదంతా మరచి పోయి భర్తను ప్రేమించటమే భార్యా ధర్మం (గహించినా చేతిపైనంతవరకు మిమ్మల్ని ప్రేమించుట మొదలు పెట్టాను. కాని మీరో-అమానవ పిశాచులో నాకు కాదులాగా తయారై ఇకకాకుకు కాని, సినిమాలకు గాని స్వాతంత్రం లేకుండా పోనీనుకుండా నంబంధి జీవితం నాలుగు గోడల మధ్యనే గడిపేటట్లు చేయాలని మీరూకోరుకుంటే కాదు నా అందం చిమ్మంలో కాని, ఇతరుల మన్నలకు పాత్రు రాలా నయ్యే విషయంలో కాని, అందరూ తమకు కూడ ఒక అందమైన స్త్రీ అని చెప్పుకొనే విషయంలో కాని (ప్రతిపుటిందం లేకపోయారు. కొదవటారా? లోగిం కాలంవరకూ ఇదంతా అర్థంచేసుకో లేక పోయాను. కాని తరువాతి మీరు మీ చెప్పటకు, పంలోపిస్తూ మీ చెల్లెలుతో చెప్పారు కాలాలు నేనంటే అసహించే అమె మీ (ప్రేరణత్వాలకి విసిగి నాతో చెప్పుకుంటూ తెలుసూ! కలిగినవి మీరు పెట్టిన కష్టాలు గుర్తు తెచ్చుకొంటే తీలువుల ద్రవ్యం కొట్టుబడేనా తాళాలు చేయబడేనా అభువుకు వల్లని గాలిస్తే నా వలిగా పీల్చుకోవాన్నారో? కడుపులో నున్న పిల్లవుడు మా (ప్రేమ నా పైని విశ్వాసాలు నింపి (ప సనిం చడానికి పల్లెటూరికి పంపించారు. కాని మరల పుత్రసంగా, అంచనా, ఒక నరమిలువలిగా, పంపూనికి చెందిన ఒక యన్నవాడిగా తిరిగిచ్చిన పంపుకి మారిన్నుడు జాగ్ర పడుకున్న నన్నుచేత కోర్కెలలో బాధించి పీల్చి పేశారు. నేను మిమ్మల్నను కానదలకేపోయినా నన్ను మీ దరికి కోర్కెలకోసం కోర్కెలకోసం కాక ఒక అబ్బ పన్నుగా భావించి మీర్నన్నుకు తీర్చు సున్నారు. ఈ కృష్ణుడు మా కన్నలలో ఆశక పర్యాయములు చూసి 'తెలుగో' అనేశారు. మీ పంతానాన్ని మీ రక్త సంబంధీకులూ కాదనలేకపోయారు. నిన్నటిదాకా మీ విజయ చిహ్నాలుగా (ప్రేమిస్తున్నారు. వాళ్లంతా నా యౌవనాని, నా అందానికి, నా బుద్ధిబలానికి, నిన్నటిదాకా నా హృదయాన్ని స్పందింపజేయగలిగిన మీ తీపిమాటలకు విలుచిన్నాయి. పిల్లల్ను మట్టుగా చేస్తుకొని పంతొమ్మిదో ఏట నా కక్ష, సినిమాకు తీసుకొనవిశారూంలో చూసి (ప్రజలంతా ఎంత (ప్రేమగలవాళ్ళిరా! అని అనుకుంటూంటే ఇంకొకసారి నిన్న లని కిలోగాలువడనే, మీ ఉజ్జాలకూ- ఇంకెంత వాళ్ళను చూచి గర్వించేకాదు! అని అనిగేడిని.

అమె బాధలో ఇంచుమించుగా అరచి నట్లు కోపించినట్లు కనిపించే కోపంలో కెమ్మడిగా అడుగు నేను నా పిల్లల (ప్రేమ కున్నా నను-చిలువన్నా? నీవు ఇప్పుడు చెప్పినవంతా బురిలో చెప్పనలసినదేగా కదు. నీవు బాధాలాపు. నేను నీకు కర్తవ్య, నేను ఎప్పుడు ఏమి నీకుకి పాంచాలు పంపూకో నాన్న పాంచాలు అనుకూలకాలు నా పన్నాగం! అంటూ అమె వ్యగ్ర హస్తాన్ని కంపింపజేసేటి ఒక కకుపాప్తాలతో కొక్కు మినుకు పెట్టాడు (ప్రసాదు. ఆమె ఆకారా భరించలేక, విసిపించుకోనేక క్షణికే కెరుకు కక్కి జిగాట్లు రాబ్బింది.

'తెరిపిలాగా నేను నీవు ధర్మపు బుల సంతుమనుకూడా' అంటూ (ప్రసాదు చేతిని వదలాడు.

ఆమె 'నాకు నీవుపెనుమందు నిశ్వాస మున్నదని మీకు తెలుసుగదు? అని అడి గింది.

'అవును'

'నే నేమైనా తెప్పుకొనో నిమిత్తంకేసం నా (ప్రమాణంచేసి నిపనికి అంధ్రం చెపు తున్నానని తెలుస్తారా?'

'చేయ!

'మీరు నాలో మన జేవాలయునుకు కాగలరా?'

'ఎందుకు?'

'మీకే తెలుసుకుంటూనా'

'నీవు తప్పక కాదలెనని కోరితే చేరే!

అమె నన్నని పెద్దదనేక బండివానితో

'రామా, బండి పకకకుత్రిప్పి కేవా లయుమనుకు పోదాయి' అని చెప్పింది.

(వోలాలో ఒకరికొకరు మలుకరించ లేదు. బండి జేవాలయం చేరిన వెంటనే (ప్రసాద్ బండి దిగి జేవాలయంలోకి వెళ్ళాడు. జమునొకటే కొద్దిమూరంలో పీతా దే వి భర్త న మ స రి ం చి చింది. చాలా సేపటివరకు ఆమె దేవుని ప్రార్థించి చేతులలో మళ్ళాగా మూసిన కుండ. బయటనున్న (ప్రసాద్ ఆమె నిట్టు నిలాగా ఏమనున్నదో అని ఆలోచిస్తూ (గహించి ఆమె భుజంపై చేయి కేశాడు. ఆమెను దగ్గిస్తున్నా దా అని అనుకొంటే ఆ స్పర్శ ఆమెను జాగ్రదవస్థకు చేరిన కొలు పడుచుకుల ఆమె తేవాడి రూపుపుగా (ప్రసాద్ కనులలోకి చూచి 'ఏమిరా నన్ను ఏమిచేసినా, ఆభుకుకు నందదలను పన్నా 'నేను చెప్పి దలచి ం.ది చెపు తున్నాను. మీ పిల్లలో ఒక్కడే-ఒక్కడు మీకు జరించినవాడు కాదు.

మేళ్లచెర్వు వెంకటసీతారామశాస్త్రి

మీరు నాకు చేసిన దారుణాలకి పరి తేలగా మీ దృష్టిలో నేను పిల్లల కనుబళ్ళ నన్న విధానంలో 'నే నాపకగిస్తు కున్నాను. మీరు (ప్రతి పుతువుని నేను ప్రేమించినవానిగా భావించి ఆనుమానిం చినా మీరు నా (ప్రేమనూర్తిని తెలుసు కోలేదు. నేను అతిగా (ప్రేమ — పంలో మను రెండూ లేకుండా నాకగ తీర్చు కొనుటకు నన్నాతిరి సమర్థించుకొన్నా ను. తిర్థ్యతిలోనా నన్నాతనేకే మారేనా గా చేశారు. నా ఏడుగురు పిల్లలలో వా డెవరో, కూడ మీరు తెలుసుకోలేదు. మొదలుచేస్తూ ఆ మోసం తెలియకుండా ఒకడు మరొకడిని కష్టపెట్టి పగ పొందిందనేనేని ఈ రోజు నన్ను మీరు తెలిసికొనునట్లు చేయుటయుగా తేనవాని చెప్పదానుకుపన్న ఇన్న స్త్రీ ధాన్యా కాకే చెప్పి పూర్తిచేశారు.' అని చెప్పి ఆమె పాపక్కి తిరిగి పక్షమూకి తిన్నా లేదు అక్కడ్డనే పేలకారిగేటలు బొట్టు టకు కన్నున్నా జేసూ నని అరిచి పనిక్కి మేమైనా విరిస్తుంటేనూ నని (ప్రేమో అలకిస్తూ ఆ విధ్యపైన కిట్టమేయా లాపోక టంచేత ధ్యేయంగా కనుకుమా పంటాక్షి బలిపాలో ఇక్కి 'రామా ఇంటికి తీసు కెళ్లు' అని చెప్పింది.

కిట్టుతీతాదేవి భోజనాని కొచుకుయాసి పెడిగాగా తన గదిలో! కూర్చొని భోజ నమనుకొరకు కొనుకుచూస్తూ అరిచేమ చేయ నిశ్చయించుకున్నాను? అయిం ఇంటికి వచ్చాడా? అంతా నిశ్శబ్దంగానేవున్నదే! అని ఆలోచిస్తూన్న సమయంలో దాని వచ్చి 'భోజనం సిద్ధంగా వున్నదన్నా' అని చెప్పి అమె ఆలోచనకు భంగం కలి గించబడుతుందా దానిని నాకు కచ్చాగా? అని ప్రశ్నించింది.

'కచ్చాదగ్గా భోజనాలకనిపోనున్నా రని' చెప్పి దాని వెళ్లిపోయింది.

కొన్నిగంటలు అయి (ప్రతిక్షణ చెప్పిన పిల్ల లను దుస్తులూగా తీర్చదగుచుకొని పిల్ల లంతా ఒక్కటోటనే పుంచూరనే తెలంపుతో ఒకనూ ఒకనూ తీసుకొని పుబుబుకొంది. ఏకాకి. పాట్టిన రామయ్యగారి నగర నరుకుపోయిన్నా, ముగ్గురు పెద్దలలు, దాని మంగళ్ళాలు అడుగుకొలు చిట్టి చిరిపిల్ల దాని రేఖనేలేకా ఉంటుపాలి నిశ్శబ్దంగా భోజనాలగదిగా కెళ్లింది. పిల్లలు కూడ మూగాలు (ప్రకారం గడిగా కెళ్ళి కర్తవ్యమేనా నెమ్మగు చుర్చుకోక పాలి పోయిన తిండ్రి మెగురు. ఏ యం రోగో వచ్చి పోయాన్న తల్లి మెలుగు మాచి కోలా గాలుకోసి వాస్తుకూడ ఏ గా మాట్లా డకుండా భోజనం చేసి మేసుకు పెట్టాను. పంపిస్తూనులు, బాలలు చచ్చుకు రక్షపాలే కొక్కు మినుకు పెట్టాడు (ప్రసాదు. ఆమె ఆకారా భరించలేక, ఏ విధమైనదీ కాదు. నేనూ (ప్రపంచంలో ఒక స్త్రీగా ప్రతి క్షణం తలంపులతోనే ప్రతి స్త్రీ చేయకిగిన పనికి చేయనలవాలా.'

కఠినహీనమైన కాంతితో 'నేను నిన్ను అర్థం చేసుకోలేకున్నాను.'

'అవును. మీరు నన్ను బాగా అర్థం చేసుకున్నారు. చిట్టి చిరకోకి పిల్లకుగిరి మాదు పెలిటే అయినా సరలా కేసుకొనా అందరిగా వున్నాను. కదూ? స్వార్థపరు లైన మీ పోర్కెట్లన్నీ నాకై (ప్రతిదిం చిన కేసినా, నాదగ్గరుకు వస్తుంటే పుట్టిన గడుసుకి బయట కాలి పెట్టకు తగువాయిగా వుళ్ళి యంత్రం లాగా పనచేయవలాని కోరు మీరు పోయేటప్పే!

'నీవు అనవసర ప్రసంగం చేస్తున్నావు సుమా.'

'లేదు. అలిపోయాను. పెండ్లి అయి పన్నుండేళ్ళ అయినా పిడుగుకు పిల్లల లేనివారుగా, సరల నన్ను పీల్చి పిప్పిచేసి ఏమకలలుగాడు నరకలు పొగ పోయా లని కాదూ మీ పోర్కెట్లా?'

చేతిలోనిమరుకూ ఇక నాలో ఈ విధంగా మాట్లాడుకు.'

'లేదు. నేను చెప్పదలచినదంతా చెప్పి చెప్పేశాను. మీరోకోళ్ళ ఆడ్డకి న తిరిగి పెట్టినా అనని బండివాడుకూడా విసిటట్లు చేస్తాను. నేను మిమ్మల్నందులకు రమ్మని కోరింది కూడా. కొబట్టి జాగ్రత్తగా వినండి. మీరంటేనే నెమదేమండి నాకు అయిష్టమేనని మీకు తెలుసు. నేనేమీ అనుద్దేశించటం లేదు. నాకు యిష్టం లేక పోయినా కర్తవ్యకాలలో వున్న నా తలి దండ్రులకు గనాలాయిని దుఃఖ సముద్రం లో వున్న నన్ను వప్పించి పెండ్లి చేసు కున్నారు. మీరు భాగ్యశాలులగుటచేతే దీనికంతకు కారణం. నేను చేసుకున్న నేరాలకి అయినదంతా మరచి పోయి భర్తను ప్రేమించటమే భార్యా ధర్మం (గహించినా చేతిపైనంతవరకు మిమ్మల్ని ప్రేమించుట మొదలు పెట్టాను. కాని మీరో-అమానవ పిశాచులో నాకు కాదులాగా తయారై ఇకకాకుకు కాని, సినిమాలకు గాని స్వాతంత్రం లేకుండా పోనీనుకుండా నంబంధి జీవితం నాలుగు గోడల మధ్యనే గడిపేటట్లు చేయాలని మీరూకోరుకుంటే కాదు నా అందం చిమ్మంలో కాని, ఇతరుల మన్నలకు పాత్రు రాలా నయ్యే విషయంలో కాని, అందరూ తమకు కూడ ఒక అందమైన స్త్రీ అని చెప్పుకొనే విషయంలో కాని (ప్రతిపుటిందం లేకపోయారు. కొదవటారా? లోగిం కాలంవరకూ ఇదంతా అర్థంచేసుకో లేక పోయాను. కాని తరువాతి మీరు మీ చెప్పటకు, పంలోపిస్తూ మీ చెల్లెలుతో చెప్పారు కాలాలు నేనంటే అసహించే అమె మీ (ప్రేరణత్వాకి విసిగి నాతో చెప్పుకుంటూ తెలుసూ! కలిగినవి మీరు పెట్టిన కష్టాలు గుర్తు తెచ్చుకొంటే తీలువుల ద్రవ్యం కొట్టుబడేనా తాళాలు చేయబడేనా అభువుకు వల్లని గాలిస్తే నా వలిగా పీల్చుకోవాన్నారో? కడుపులో నున్న పిల్లవుడు మా (ప్రేమ నా పైని విశ్వాసాలు నింపి (ప సనిం చడానికి పల్లెటూరికి పంపించారు. కాని మరల పుత్రసంగా, అంచనా, ఒక నరమిలువలిగా, పంపూనికి చెందిన ఒక యన్నవాడిగా తిరిగిచ్చిన పంపుకి మారిన్నుడు జాగ్ర పడుకున్న నన్ను చేతపైన కోర్కెలలో బాధించి పీల్చి పేశారు. నేను మిమ్మల్నను కానదలకేపోయినా నన్ను మీ దరికి కోర్కెలకోసం కోర్కెలకోసం కాక ఒక అబ్బ పన్నుగా భావించి మీర్నన్నుకు తీర్చు సున్నారు. ఈ కృష్ణుడు మా కన్నలలో ఆశక పర్యాయములు చూసి 'తెలుగో' అనేశారు. మీ పంతానాన్ని మీ రక్త సంబంధీకులూ కాదనలేకపోయారు. నిన్నటిదాకా మీ విజయ చిహ్నాలుగా (ప్రేమిస్తున్నారు. వాళ్లంతా నా యౌవనాని, నా అందానికి, నా బుద్ధిబలానికి, నిన్నటిదాకా నా హృదయాన్ని స్పందింపజేయగలిగిన మీ తీపిమాటలకు విలుచిన్నాయి. పిల్లల్ను మట్టుగా చేస్తుకొని పంతొమ్మిదో ఏట నా కక్ష, సినిమాకు తీసుకొనవిశారూంలో చూసి (ప్రజలంతా ఎంత (ప్రేమగలవాళ్ళిరా! అని అనుకుంటూంటే ఇంకొకసారి నిన్న లని కిలోగాలువడనే, మీ ఉజ్జాలకూ- ఇంకెంత వాళ్ళను చూచి గర్వించేకాదు! అని అనిగేడిని.

అమె బాధలో ఇంచుమించుగా అరచి నట్లు కోపించినట్లు కనిపించే కోపంలో కెమ్మడిగా అడుగు నేను నా పిల్లల (ప్రేమ కున్నా నను-చిలువన్నా? నీవు ఇప్పుడు చెప్పినవంతా బురిలో చెప్పనలసినదేగా కదు. నీవు బాధాలాపు. నేను నీకు కర్తవ్య, నేను ఎప్పుడు ఏమి నీకుకి పాంచాలు పంపూకో నాన్న పాంచాలు అనుకూలకాలు నా పన్నాగం! అంటూ అమె వ్యగ్ర హస్తాన్ని కంపింపజేసేటి ఒక కకుపాప్తాలతో కొక్కు మినుకు పెట్టాడు (ప్రసాదు. ఆమె ఆకారా భరించలేక, ఏ విధమైనదీ కాదు. నేనూ (ప్రపంచంలో ఒక స్త్రీగా ప్రతి క్షణం తలంపులతోనే ప్రతి స్త్రీ చేయకిగిన పనికి చేయనలవాలా.'

కఠినహీనమైన కాంతితో 'నేను నిన్ను అర్థం చేసుకోలేకున్నాను.'

'అవును. మీరు నన్ను బాగా అర్థం చేసుకున్నారు. చిట్టి చిరకోకి పిల్లకుగిరి మాదు పెలిటే అయినా సరలా కేసుకొనా అందరిగా వున్నాను. కదూ? స్వార్థపరు లైన మీ పోర్కెట్లన్నీ నాకై (ప్రతిదిం చిన కేసినా, నాదగ్గరుకు వస్తుంటే పుట్టిన గడుసుకి బయట కాలి పెట్టకు తగువాయిగా వుళ్ళి యంత్రం లాగా పనచేయవలాని కోరు మీరు పోయేటప్పే!

'నీవు అనవసర ప్రసంగం చేస్తున్నావు సుమా.'

'లేదు. అలిపోయాను. పెండ్లి అయి పన్నుండేళ్ళ అయినా పిడుగుకు పిల్లల లేనివారుగా, సరల నన్ను పీల్చి పిప్పిచేసి ఏమకలలుగాడు నరకలు పొగ పోయా లని కాదూ మీ పోర్కెట్లా?'

చేతిలోనిమరుకూ ఇక నాలో ఈ విధంగా మాట్లాడుకు.'

'లేదు. నేను చెప్పదలచినదంతా చెప్పి చెప్పేశాను. మీరోకోళ్ళ ఆడ్డకి న తిరిగి పెట్టినా అనని బండివాడుకూడా విసిటట్లు చేస్తాను. నేను మిమ్మల్నందులకు రమ్మని కోరింది కూడా. కొబట్టి జాగ్రత్తగా వినండి. మీరంటేనే నెమదేమండి నాకు అయిష్టమేనని మీకు తెలుసు. నేనేమీ అనుద్దేశించటం లేదు. నాకు యిష్టం లేక పోయినా కర్తవ్యకాలలో వున్న నా తలి దండ్రులకు గనాలాయిని దుఃఖ సముద్రం లో వున్న నన్ను వప్పించి పెండ్లి చేసు కున్నారు. మీరు భాగ్యశాలులగుటచేతే దీనికంతకు కారణం. నేను చేసుకున్న నేరాలకి అయినదంతా మరచి పోయి భర్తను ప్రేమించటమే భార్యా ధర్మం (గహించినా చేతిపైనంతవరకు మిమ్మల్ని ప్రేమించుట మొదలు పెట్టాను. కాని మీరో-అమానవ పిశాచులో నాకు కాదులాగా తయారై ఇకకాకుకు కాని, సినిమాలకు గాని స్వాతంత్రం లేకుండా పోనీనుకుండా నంబంధి జీవితం నాలుగు గోడల మధ్యనే గడిపేటట్లు చేయాలని మీరూకోరుకుంటే కాదు నా అందం చిమ్మంలో కాని, ఇతరుల మన్నలకు పాత్రు రాలా నయ్యే విషయంలో కాని, అందరూ తమకు కూడ ఒక అందమైన స్త్రీ అని చెప్పుకొనే విషయంలో కాని (ప్రతిపుటిందం లేకపోయారు. కొదవటారా? లోగిం కాలంవరకూ ఇదంతా అర్థంచేసుకో లేక పోయాను. కాని తరువాతి మీరు మీ చెప్పటకు, పంలోపిస్తూ మీ చెల్లెలుతో చెప్పారు కాలాలు నేనంటే అసహించే అమె మీ (ప్రేరణత్వాకి విసిగి నాతో చెప్పుకుంటూ తెలుసూ! కలిగినవి మీరు పెట్టిన కష్టాలు గుర్తు తెచ్చుకొంటే తీలువుల ద్రవ్యం కొట్టుబడేనా తాళాలు చేయబడేనా అభువుకు వల్లని గాలిస్తే నా వలిగా పీల్చుకోవాన్నారో? కడుపులో నున్న పిల్లవుడు మా (ప్రేమ నా పైని విశ్వాసాలు నింపి (ప సనిం చడానికి పల్లెటూరికి పంపించారు. కాని మరల పుత్రసంగా, అంచనా, ఒక నరమిలువలిగా, పంపూనికి చెందిన ఒక యన్నవాడిగా తిరిగిచ్చిన పంపుకి మారిన్నుడు జాగ్ర పడుకున్న నన్ను చేతపైన కోర్కెలలో బాధించి పీల్చి పేశారు. నేను మిమ్మల్నను కానదలకేపోయినా నన్ను మీ దరికి కోర్కెలకోసం కోర్కెలకోసం కాక ఒక అబ్బ పన్నుగా భావించి మీర్నన్నుకు తీర్చు సున్నారు. ఈ కృష్ణుడు మా కన్నలలో ఆశక పర్యాయములు చూసి 'తెలుగో' అనేశారు. మీ పంతానాన్ని మీ రక్త సంబంధీకులూ కాదనలేకపోయారు. నిన్నటిదాకా మీ విజయ చిహ్నాలుగా (ప్రేమిస్తున్నారు. వాళ్లంతా నా యౌవనాని, నా అందానికి, నా బుద్ధిబలానికి, నిన్నటిదాకా నా హృదయాన్ని స్పందింపజేయగలిగిన మీ తీపిమాటలకు విలుచిన్నాయి. పిల్లల్ను మట్టుగా చేస్తుకొని పంతొమ్మిదో ఏట నా కక్ష, సినిమాకు తీసుకొనవిశారూంలో చూసి (ప్రజలంతా ఎంత (ప్రేమగలవాళ్ళిరా! అని అనుకుంటూంటే ఇంకొకసారి నిన్న లని కిలోగాలువడనే, మీ ఉజ్జాలకూ- ఇంకెంత వాళ్ళను చూచి గర్వించేకాదు! అని అనిగేడిని.

అమె బాధలో ఇంచుమించుగా అరచి నట్లు కోపించినట్లు కనిపించే కోపంలో కెమ్మడిగా అడుగు నేను నా పిల్లల (ప్రేమ కున్నా నను-చిలువన్నా? నీవు ఇప్పుడు చెప్పినవంతా బురిలో చెప్పనలసినదేగా కదు. నీవు బాధాలాపు. నేను నీకు కర్తవ్య, నేను ఎప్పుడు ఏమి నీకుకి పాంచాలు పంపూకో నాన్న పాంచాలు అనుకూలకాలు నా పన్నాగం! అంటూ అమె వ్యగ్ర హస్తాన్ని కంపింపజేసేటి ఒక కకుపాప్తాలతో కొక్కు మినుకు పెట్టాడు (ప్రసాదు. ఆమె ఆకారా

బెంగాల్ వాటర్ పూప్

వర్మన్ (1940) సినిమాలో

కలకత్తా.

హైదరాబాదు:

28 మేడిపట్టగోను, పలకర్లు.

హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ - చీలికలు

రచన: డా॥ జి. ఉపేంద్రరావు

హైదరాబాద్ సంస్థాన కాంగ్రెస్ రాజకీయులు, అనుయాయి పార్టీలు పార్టీలు, తమదాలాలు సంబంధంగా గ్రామ స్వామ్యమ్యేశాలు కావు. సంస్థాన కాంగ్రెసు జీవితం యాదు సంవత్సరములు నిండకేలేదు. అంతేకు ప్రాంతం ఆంధ్ర మహారాష్ట్ర కర్ణాటక మరాఠవాడాలతోనే కొంత ప్రదేశ జరుగుచుండేది. 1946 జూలు నలో కాంగ్రెసుకు నిషేధం తొలగించబడిన నంటకే వివిధప్రాంతాలా రాజకీయ నాయకులందరూ కాంగ్రెసులోచేరి అందులో ప్రముఖస్థానాలను ఆక్రమించుకోవాలని (ప్రయత్నిచేసారు. అంధ్ర మహారాష్ట్ర కర్ణాటక నాయకులు ఆధిక్య హైదరాబాద్ నాయకర్యమును ఆరించి కాంగ్రెసులో తామే పలుకుబడిలోకి రావాలని వివిధ పార్టీలవారు కృషిచేయ సాగాయి.

గత నూదు సంవత్సరాల కాంగ్రెసు చరిత్రను పరిశీలిస్తే ఈ నాయకాగ్రేసులు కాంగ్రెసులో జరిగిన కృషి కేవలం సంస్థలో అధికారం కైవసం చేసుకోవడానికే నిరిక్షాగిం చినట్టు కనబడుతుంది. హైదరాబాద్ (ప్రజాసేవా కాంగ్రెసుకు (ప్రస్తుం చిన (శ్రేష్ఠత్వులు నాయకులు కృషిచేసిన కారణి కొన్నాళ్ళు నాయకులు కాంగ్రెసు సంస్థపైన (ప్రజలకున్న అభిమానమేకాని సోగవకుండిన. పోనీను చన్న జరిగిన తిరుగుబాటులూ కాంగ్రెసులో చెప్పదగిన స్థానాలు యేర్పాటాళ్ళి (ప్రాంతాలమీదా ఆధారపడి యుండేవి. అధికార వ్యామోహాలు ఈ పార్టీలకు మనాలాలూ కారణం. కారణ (ప్రధాన పంచిక్ సెక్రటరీ, ఉపప్రధాన కార్యదర్శి హైదరాబాద్ విద్యార్థిన సంస్థ కృషిలో కాంగ్రెసు నాయకులనే యిచ్చిన ఆనేకగుర్తు పత్రికలు చక్కబడినవి (ప్రజల ఆదించారు. కాని హైదరాబాద్ (ప్రజలయొక్క, వారి అభిమానగుర్తుమైన కాంగ్రెసుయొక్క దురదృష్ట మేమంటే గాని (ప్రజల ఆశలు అభిమానాలైనవి (ప్రజలలో కాంగ్రెసుపైన అభిమానం నశించినా కాంగ్రెసు పార్టీకి నాయకులు లేవు. కాని అనుకోనుచూడా నీ బాధ్యతలను గుర్తించలేకున్నారు.

సంస్థాన కాంగ్రెస్ వివిధపార్టీలు

ప్రస్తుతం రామానందతీర్థ కాం.గ్రెస్ భారతు 1938 నుంచి త్రిలింగా కృషివలిగి అనేక కష్టాలను నష్టపాలను సహిస్తూ హైదరాబాద్‌లో అధికారాన్ని (ప్రజాస్వామ్యాన్ని మరగొనిన వారిలో (ప్రముఖులు. ఈయన బ్రహ్మచారి, యతీశ్వరుడు మరొకవంక రాజకీయేతరుగా కూడా (ప్రజలకు పిలిస్తే గౌరవం మెరుగుగానేలున, అయినప్పటికీ సంస్థ రాజకీయాలలో (ప్రముఖ పాత్రను వహించవలసిన వచ్చినపుడు సంస్థలో కొనుక్కున్నప్పటికీ చివరి గడియలలో లేప్పుడు పరిస్థితులన్నిటు శ్రీ నారాయణరావు గారి ఆధ్యక్షత్వాన్ని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నారాయణరావు గారిని ఉపసంహరించు బాధ్యతలు చెయ్యనని వ్యామోహిత యిచ్చుటకు కోరుక